

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ПРЕДМЕТ: ГЕОГРАФИЈА

СТРУКА: УГОСТИТЕЉСТВО И ТУРИЗАМ

ЗАНИМАЊЕ: КОНОБАР, КУВАР, ПОСЛАСТИЧАР

РАЗРЕД: ПРВИ

СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: 2

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: 68

ДАТУМ: јун 2024. године

ОПШТИ ЦИЉЕВИ

- Схватање улоге и значаја туристичких кретања и туристичких вриједности за развој туризма;
- Разумијевање значаја заштите животне средине;
- Одговоран однос према раду, стицање радне навике и развијање добрих међуљудских односа и осјећаја за тимски рад.

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ

- Процјењивање критеријума и могућности увођења мјера за унапређење средине у којој ученик живи и ради;
- Његовање културних навика и туристичке културе;
- Разумијевање основних потреба туристичких кретања;
- Разумијевање значаја саобраћаја у туристичким кретањима;
- Планирање и организовање излета и екскурзија.

ТЕМЕ

- 1. Елементи туристичких кретања**
- 2. Фактори туристичких кретања**
- 3. Туристичке вриједности**
- 4. Саобраћај и облици туристичких кретања**
- 5. Туристички локалитети, мјеста и регије**
- 6. Правци туристичких кретања**
- 7. Утицај друштвених и природних збивања на кретање туриста и природне и антропогене вриједности БиХ**

Оквирни број часова за реализацију тема није дефинисан. Наставник ће приликом планирања и програмирања наставних садржаја, узимајући у обзир факторе попут нивоа постигнућа ученика, нивоа сложености наставне теме, потреба струке и занимања, и сл, одредити број часова потребан за њихову реализацију у оквиру теме. Теме чине обавезни дио Наставног програма, али немају обавезујући карактер што се тиче редослиједа њихове реализације.

ИСХОДИ

1. Тема: Елементи туристичких кретања

Знања	Вјештине	Ставови/вриједности
Ученик ће бити способан да: - дефинише појам туризма и туристе; - објасни развој, значај и функције туризма; - објасни појам туристичке географије; - објасни предмет туристичке географије, наведе задатке проучавања и објасни повезаност туристичке географије са другим наукама; - објасни појам туристичког кретања и издвоји њене елементе.	Ученик ће бити способан да: - анализира и објасни функције туризма; - анализира примјер земље која има туристичке потенцијале који су недовољно развијени и чији би развој утицао на њен укупан привредни напредак; - процјењује и даје конкретне примјере за све елементе туристичких кретања; - процијени простор користећи карту.	Ученик ће бити способан да: - савјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове; - ефикасно планира и организује вријеме; - испољи љубазност, комуникативност, ненаметљивост и флексибилност у односу према другарима и наставницима; - одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на тимски рад; - испољи позитиван однос према професионално-етичким нормама и вриједностима; - испољи иницијативу и предузимљивост; - испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду.

2. Тема: Фактори туристичких кретања

Знања	Вјештине	Ставови/вриједности
Ученик ће бити способан да: - објасни значај и улогу економских, политичких, културних и организационих фактора туристичких кретања; - препозна културне и политичке факторе на туристичким путовањима и да практичан примјер.	Ученик ће бити способан да: - упоређује дјеловање економских фактора у иницирању и реализацији путовања и боравка (туризма); - разликује факторе туристичких кретања и њихову подјелу.	Ученик ће бити способан да: - савјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове; - ефикасно планира и организује вријеме; - испољи љубазност, комуникативност, ненаметљивост и флексибилност у односу према другарима и наставницима; - одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на тимски рад; - испољи позитиван однос према професионално-етичким нормама и вриједностима; - испољи иницијативу и предузимљивост; - испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду.

3. Тема: Туристичке вриједности

Знања	Вјештине	Ставови/вриједности
Ученик ће бити способан да: - дефинише појам и врсте туристичких вриједности; - препозна природне и антропогене туристичке вриједности.	Ученик ће бити способан да: - анализира и процјењује конкретне примјере, у складу са теоријском класификацијом туристичких вриједности.	Ученик ће бити способан да: - савјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове; - ефикасно планира и организује вријеме; - испољи љубазност, комуникативност, ненаметљивост и флексибилност у односу према другарима и наставницима; - одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на тимски рад; - испољи позитиван однос према професионално-етичким нормама и вриједностима; - испољи иницијативу и предузимљивост; - испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду.

4. Тема: Саобраћај и облици туристичких кретања

Знања	Вјештине	Ставови/вриједности
Ученик ће бити способан да: - дефинише појам саобраћаја, објасни улогу саобраћаја у туризму и њихове међусобне везе; - објасни факторе који утичу на избор саобраћајних грана у туристичким кретањима; - наведе подјелу туристичких кретања према врстама туристичких мотива; - наведе туристички најзначајније приморске, планинске, бањске регије и градове са посебним освртом на манифестациони туризам; - наведе облике туристичких кретања према основним потребама туриста и сврху њиховог провођења.	Ученик ће бити способан да: - процјењује предности и недостатке саобраћаја по врсти (жељезнички, аутомобилски, авионски, поморски, ријечни и језерски); - пронађе најзначајније приморске, планинске, бањске регије на географској карти и објасни њихов географски положај; - упореди екскурзиона и излетничка кретања и наведе разлике.	Ученик ће бити способан да: - савјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове; - ефикасно планира и организује вријеме; - испољи љубазност, комуникативност, ненаметљивост и флексибилност у односу према другарима и наставницима; - одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на тимски рад; - испољи позитиван однос према професионално-етичким нормама и вриједностима; - испољи иницијативу и предузимљивост; - испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду.

5. Тема: Туристички локалитети, мјеста и регије

Знања	Вјештине	Ставови/вриједности
Ученик ће бити способан да: - дефинише појам туристичких локалитета, туристичког мјеста и туристичког центара; - идентификује типове туристичких локалитета; - упозна се са специфичностима туристичких мјеста као водећим показатељима њихове туристичке функције; - наведе разлике између туристичких мјеста и туристичких центара; - препозна природне, антропогене и комплексне регије; - дефинише појам туристичких регија.	Ученик ће бити способан да: - предлаже примјере за сваки тип туристичког локалитета; - упоређује природне, антропогене и комплексне регије; - анилазира регије према врсти вриједности и према степену развоја; - анализира потенцијале неке туристичко-географске регије и конкретизује разлоге зашто још нису доживјеле туристичку афирмацију.	Ученик ће бити способан да: - савјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове; - ефикасно планира и организује вријеме; - испољи љубазност, комуникативност, ненаметљивост и флексибилност у односу према другарима и наставницима; - одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на тимски рад; - испољи позитиван однос према професионално-етичким нормама и вриједностима; - испољи иницијативу и предузимљивост; - испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду.

6. Тема: Правци туристичких кретања

Знања	Вјештине	Ставови/вриједности
Ученик ће бити способан да: - дефинише појам и подјелу праваца туристичких кретања; - наведе најфреквентније правце туристичких кретања; - наведе разлоге због којих је Сјеверно-атлантски интерконтинентални правац најразвијенији.	Ученик ће бити способан да: - анализира разлоге због којих је Сјеверно - атлантски интерконтинентални правац најразвијенији; - процјењује разлоге великих разлика у савременим континенталним туристичким кретањима.	Ученик ће бити способан да: - савјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове; - ефикасно планира и организује вријеме; - испољи љубазност, комуникативност, ненаметљивост и флексибилност у односу према другарима и наставницима; - одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на тимски рад; - испољи позитиван однос према професионално-етичким нормама и вриједностима; - испољи иницијативу и предузимљивост; - испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду.

7. Тема: Утицај друштвених и природних збивања на кретање туриста и природне и антропогене вриједности БиХ

Знања	Вјештине	Ставови/вриједности
Ученик ће бити способан да: - препозна друштвена збивања која имају утицај на туризам и кретања туриста; - уочи природна збивања која утичу на кретање туриста; - дефинише три природно-географске цјелине БиХ; - наведе факторе којима је условљен туристичко-географски положај БиХ; - зна улогу саобраћаја у развоју туризма наше земље; - идентификује геоморфолошке туристичке вриједности БиХ ; - зна у чему се огледа туристичка привлачност планина и пећина; - објасни хидрографске и биогеографске туристичке вриједности БиХ ; - зна улогу антропогенних вриједности у туризму (културно-историјско наслеђе, манифестације, етно села,...).	Ученик ће бити способан да: - идентификује кризна подручја на којима су остале посљедице кризних догађаја; - одреди турсна подручја, вулканске активности, разорне вјетрове и друге појаве; - анализира туристичке могућности БиХ; - наведе добре и лоше стране туристичко-географског положаја БиХ; - анализира развијеност саобраћаја у земљи и његов утицај на туризам; - пронађе на карти туристички валоризоване планине БиХ и пећине; - анализира хидрографске вриједности БиХ; - анализира и наброји туристичке антропогене вриједности БиХ (културно-историјско наслеђе, манифестације, етно села...).	Ученик ће бити способан да: - савјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове; - ефикасно планира и организује вријеме; - испољи љубазност, комуникативност, ненаметљивост и флексибилност у односу према другарима и наставницима; - одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на тимски рад; - испољи позитиван однос према професионално-етичким нормама и вриједностима; - испољи иницијативу и предузимљивост; - испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду.

ДИДАКТИЧКА УПУТСТВА И ПРЕПОРУКЕ - СМЈЕРНИЦЕ ЗА НАСТАВНИКЕ

Наставник ће:

- поред теоријског приступа појмовима, практичним примјерима, кроз припремљене презентације, указати на елементе туристичких кретања;
- радом у групама обучити ученике у кориштењу карата, извора географских знања, туристичких публикација и сл.;
- користити видео записе, интернет странице, све врсте карата, фотографије, проспекте и друге прилоге;
- уводити и унапређивати мрежу мобилне и *online* комуникације са ученицима као вида интерактивне наставе;
- ученицима пружити прилику да излажу своја запажања (кроз презентације и реферате) и дају примјере из властитог искуства, како директно на настави, тако и путем успостављене интерактивне комуникационе мреже (*Viber* групе, *Google* учионица, *Zoom meeting* апликације);
- поред теоријског приступа појмовима, практичним примјерима, кроз припремљене презентације, указати на факторе туристичких кретања;
- коришћењем видео материјала, интернета усмјерити ученике да уоче туристичке вриједности и развијати дискусију о њима;
- ученицима пружити прилику да кроз рад у групама, прикупљају и класификују разне географске материјале о природним и антропогеним туристичким вриједностима, излажу своја запажања (кроз презентације) и дају примјере, како директно на настави, тако и путем успостављене интерактивне комуникационе мреже;
- организовати посјете музејима, галеријама, етно селима као и манифестацијама које имају културне и туристичке вриједности;
- анализирати туристичке карте гдје ће ученици самостално препознати врсте туристичких вриједности;
- на географским картама објаснити узајамну везу туризма и саобраћаја;
- упознати ученике са загађењем као негативном посљедицом развоја саобраћаја и указати на нужност заштите и унапређења животне средине;
- поред теоријског приступа појмовима, практичним примјерима, кроз припремљене презентације, указати на облике туристичких кретања према врстама туристичких мотива и основним потребама туриста;
- ученицима пружити прилику да кроз рад у групама (кроз презентације) сачињавају сопствене планове екскурзија и излета на подручју Републике Српске/БиХ;

- поред теоријског приступа појмовима, практичним примјерима, кроз припремљене презентације, приближити ученицима појам туристичких локалитета, туристичких мјеста и регија;
- ученицима пружити прилику да кроз рад у групама, дају властите примјере (кроз презентације) за туристичке локалитете, мјеста и регије;
- на туристичким и саобраћајним картама упутити ученике да означе главне правце туристичких кретања;
- ученицима пружити прилику да кроз рад у групама, прикупљају и класификују разне географске материјале о интерконтиненталним и континенталним правцима туристичких кретања;
- јачати успостављену интерактивну комуникациону мрежу.

ОЦЈЕЊИВАЊЕ

Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи.

ИНТЕГРАЦИЈА

- Основе туризма и угоститељства
- Агенцијско и хотелијерско пословање
- Примјена рачунара

ИЗВОРИ

1. Уџбеник одобрен од стране Министарства просвјете и културе Републике Српске
2. Друга стручна литература и приручници
3. Интернет